

Muzeum Českého ráje v Turnově láká na akce v měsíci květnu.

13. 05. 2013 10:28

Chvála píli včel – Výstava k 110. výročí vzniku turnovského včelařského spolku

Výtvarně působivou a pestrou expozici „Ze sbírek manželů Josefa a Jany Scheybalových“ nahradí v polovině dubna v galerii muzea nová výstava ku příležitosti oslav 110 let od založení turnovského včelařského spolku a 115. výročí organizovaného včelaření na Turnovsku. Zájemci o kulturní dění v širším regionu zaznamenali, že se jedná o další ze série výstav připomínajících jubileum místních včelařských organizací, a ti, co navštívili loňské výstavy na stejné téma ve Vrchlabí, Jičíně či Lomnici nad Popelkou, mohou srovnávat, jak a co se kde zdařilo či naopak nepovedlo. Turnovská výstava nebude výjimkou v tom, že mezi trojrozměrnými exponáty představí historické i zcela moderní nástroje a pomůcky, kterými se včelaři už více než sto let při své činnosti obklopují. Návštěvníci se mohou těšit na ukázky včelařského vybavení ze sbírek Národního zemědělského muzea na zámku Kačina a okolních muzeí, ale také z domácností samotných členů turnovského včelařského spolku a především z bohaté kolekce významného sběratele včelařských propriet, pana Josefa Kysela z Jinolic. Stěžejním cílem výstavy je přirozeně osvětlení a připomenutí dlouhé historie místního včelařského spolku, v touze po informacích uspokojíme však i „nevčelaře“, kterým přiblížíme hlavní rysy včelařské činnosti i zábavné zajímavosti ze života včelího společenství. O tematické entrée do výstavy se postarají historické fotografie lidové architektury v Pojizeří, které zachycují včelaření v regionu na přelomu 19. a 20. století, vystavené snímky včelínů na pozadí lidových stavení pocházejí ze sbírek Muzea Českého ráje v Turnově a Vlastivědného muzea pro Vysoké nad Jizerou a okolí. Výstavu doprovodí bohatý kulturní program, který zahájí tematické tvůrčí dílny připravené muzejními lektorkami. Se včelařstvím a příbuznými tématy je spojena také letošní muzejní noc, která se odehraje v sobotu 18. května (blíže k jejímu programu viz samostatný článek v tomto čísle). Doprovodný program k výstavě vyvrcholí o týden později, kdy se v rámci Staročeských řemeslnických trhů uskuteční v sobotu 25. 5. v 10.00 v galerii muzea přednáška MUDr. Radka Hubače na téma „Včelí produkty a lidské zdraví“. Během řemeslnických trhů 25. – 26. května bude také možné v Kamenářském domě absolvovat tvůrčí dílnu připravenou ve spolupráci s turnovským včelařským spolkem a v prostoru tržiště se pak budou nabízet ke koupi včelařské pomůcky i včelí produkty včetně medoviny a medového piva ve stánku Výrobního

podniku Ještěd Liberec. Věříme, že nejen včelaři, ale také zájemci o včelaření a o regionální historii obecně si v termínu 18. 4. – 2. 6. najdou cestu do muzea a připravovaná výstava je potěší.

Výstava je pojata jako rodinná, návštěvník tu nalezne řadu interaktivních a zábavných prvků – skládačku včely, zkoumání včely, pylu ad. pod mikroskopem, převlékání za včelaře, včelí křídélka, po jejichž nasazení se návštěvník prolétne výstavou a načerpá spoustu zajímavých informací nevšední formou a v neposlední řadě obří včelí úl ze slámy, do kterého si mohou návštěvníci „zaletět“ a užít si jeho prostředí.

Výstava potrvá do 29. září 2013. Galerie muzea

Horolezecká fotografie aneb Český ráj očima horolezců

Dalším počinem, který Muzeum Českého ráje v Turnově věnuje dějinám a současnosti horolezeckého sportu v Českém ráji, bude letošní výstava horolezecké fotografie. Po loňské úspěšné výstavě „Jistíš mě?“, která téma horolezectví návštěvníkům představila od základů, se letošní výstava bude věnovat zdánlivě dílčímu lezeckému tématu – fotografiím. Jejich prostřednictvím bude k vidění využití loni představených lezeckých pomůcek a technik takříkajíc v praxi. Autory vystavených fotografií budou samotní lezci, z nichž se nezanedbatelná část fotografování věnuje i profesionálně, nebo na vysoké amatérské úrovni. Na vystavených snímcích tak uvidíme nejen vrcholky skal či daleké výhledy, ale i samotné lezce v akci tak, jak je zaznamenali jejich kolegové. Milým výsledkem náhodného sběru fotografií bude zajisté i skutečnost, že autoři některých snímků budou zároveň i lezci-protagonisty snímků jiných.

V současné době probíhá sběr fotografií, v médiích byla zveřejněna výzva všem fotografům, kteří se tématem horolezectví zabývají, aby muzeu své snímky k vystavení nabídli. Zároveň muzejní pracovníci využívají vlastních kontaktů a oslovují známé horolezce. Vystaveny by měly být fotografie různého stáří, od počátků lezectví v oblasti až do současnosti. Jediným požadavkem je, aby se týkaly skalních měst Českého ráje. Výstava bude zahájena v úterý 14. května v 16.30. Výstavní sál muzea: 14. 5. – 30. 6. 2013

Český granát na světových výstavách

Šedesát let již v Turnově působí Družstvo umělecké výroby Granát a za tu dobu se podobně jako zdejší šperkařská škola stalo významným fenoménem turnovského a vůbec českého zlatnictví. Vedle tisícových sérií klasických granátových šperků se v jeho dílnách příležitostně zrodily i unikátní kusy, jimiž družstvo přispělo k lesku národních expozic na světových výstavách, především pak v Bruselu roku 1958. Zlatý závěs ve tvaru dutého prořezávaného vejce vysázený uvnitř granáty, který podle návrhu prof. Jana Nušla provedli mistři z vývojového oddělení, si z bruselského Expa

odnesl Velkou cenu. Také šperky pro Expo'72 v Ósace navrhli naši přední umělci Jozef Soukup, Libuše Hančarová nebo Eva Havelková. Kromě Granátu je realizovala pražská Umělecká řemesla. Díky spolupráci s pražským Uměleckoprůmyslovým muzeem a Moravskou galerií v Brně je společně s moderními kreacemi dalších šperkařských osobností, například Josefa Symona uvidíme brzy v Klenotnici našeho muzea. Mezinárodní úspěchy turnovského granátového šperku jsou ale mnohem staršího data. Práce ze zdejší šperkařské školy získávaly pravidelně zahraniční ocenění od začátku 20. století, jako byly třeba dvě zlaté medaile na světové výstavě v severoamerickém St. Louis v roce 1904, bronz z výstavy v Londýně 1906 a další ceny z Monzy, Stockholmu atd. Především ale upoutaly v Paříži, na proslulé Výstavě dekorativních umění odkud si kromě Grand Prix pro školní expozici odvezl zlatou medaili za návrhy granátových šperků tehdejší ředitel školy Antonín Karč. Poté přišly hned dvě Velké ceny – opět z Paříže 1937 – a další mohly následovat, ale školní kolekce připravená pro světovou výstavu v New Yorku 1939 již vinou německé okupace do zámoří neodcestovala. Expozici Český granát na světových výstavách proto uvedou právě školní šperky z období secese a art-déco. Závěr budou naopak tvořit nejnovější solitérní kusy a soupravy, které pro DUV Granát navrhly výtvarnice Světlana Dudková, Lenka Beranová nebo Zdena Laštovičková, případně granátové kreace našich i zahraničních účastníků turnovských šperkařských sympozií. Ty byly totiž také již vícekrát prezentovány v zahraničí, mimo jiné na výstavě Europalia ČR v Bruselu roku 1998. Zajímavým oživením expozice by pak mohl být tradiční katalánský šperk s pyrenejskými granáty (přesněji almandiny) z Perpignanu, centra francouzské části Katalánska. Ty jsme chtěli do Turnova přivést již v loňském roce, ale snad se tento zajímavý exkurz do této, pro nás dosud neznámé a poněkud exotické epizody evropského šperku, letos již podaří úspěšně realizovat.

Slavnostní zahájení výstavy proběhne ve čtvrtek 16. května 2013 od 16.30 hod.
V kulturním programu vystoupí Jazz Kvintet Turnov. Klenotnice: 16. 5. – 14. 7. 2013

Muzejní medová noc 18. května 2013

Po návštěvnický velmi zdařilé loňské muzejní horolezecké noci se muzeum rozhodlo náplň a charakter muzejní noci opět nasměrovat na téma aktuálně probíhající výstavy, tentokrát „*Chvála píli včel. Výstavy k 110. výročí založení včelařského spolku v Turnově*“.

Muzejní noc, která se odehraje v sobotu 18. května, se tedy ponese v duchu včelaření, medu, vosku, perníku, ale také dřeva a stromů, které skýtaly včelám v dávné historii první přirozené úkryty. Program bude skutečně pestrý a lákavý, není v něm opomenuta žádná věková skupina návštěvníků, ačkoli středobodem budou rodiny s dětmi. Náplň muzejní noci bude přitažlivá pro všechny smysly, vedle výstavy samotné jsou totiž připraveny besedy se zajímavými hosty, muzejní animace pro malé včelaře, tvůrčí dílny, čtení pohádek o včelích medvídcích a jedinečné představení dětského Divadla Krapet z Prahy se stejnými hrdiny, promítání amerického dokumentárního filmu „*Mlčení včel*“, to vše doprovázené možností občerstvit se a nakoupit včelí produkty,

medové pamlsky, kosmetiku...

V sobotu 18. května se navíc Muzeum Českého ráje v Turnově stane cílem všech poutníků, kteří se rozhodnou zúčastnit se otevírání druhé etapy „*Naučné stezky manželů Jany a Josefa V. Scheybalových*“, která se započne na Kopanině a vyvrcholí v areálu turnovského muzea. Na ní bude navázána další část programu, která se stane součástí muzejní noci. Jedná se zejména o besedu na téma významu rodiny Scheybalových pro region severovýchodních Čech spojenou s prohlídkou dlouhodobé expozice „*Kamenářství a sklářství v díle Josefa Václava a Jany Scheybalových*“.

Spolupořadatelem muzejní noci je Městská knihovna Antonína Marka v Turnově, Kulturní centrum Turnov a Jablonecké kulturní a informační centrum.

Program Muzejní noci 18. května 2013:

od 15.00 – tvůrčí dílna: vyrábění domečků pro včely samotářky (Kamenářský dům)

16.00 – animace „Jedem s medem“ k výstavě „Chvála píli včel“ (galerie muzea)

17.30 – beseda s Mgr. Alžbětou Kuliškovou na téma sbírky rodiny Scheybalových

17.30–18.30 – čtení pohádek o včelích medvídcích s Evou Kordovou (Kamenářský dům)

18.30 – divadelní představení Divadla Krapet z Prahy „*Příběhy včelích medvídků*“ (atrium muzea)

20.00 – beseda „*Žijeme v době dřevěné?*“ s výtvarníkem a spisovatelem Martinem Patříčným

21.30 – promítání amerického dokumentárního filmu National Geographic „*Mlčení včel*“

Staročeské řemeslnické trhy Turnov 2013

25. a 26. května přivítá město Turnov Staročeské řemeslnické trhy

Město Turnov je nazýváno srdcem Českého ráje a ročně ho navštíví řada turistů. To, co však tisíce návštěvníků a více jak stovku prodejců do Turnova táhne v závěru května, není jen krásná příroda a řada výjimečných památek, ale akce, kterou připravuje Spolek přátel muzea a Muzeum Českého ráje v Turnově – Staročeské řemeslnické trhy. Myšlenka pořádat v Turnově trh řemesel není nahodilá. Vychází ze snahy oživit tradici, která má v regionu a v samotném Turnově hluboké kořeny a která by měla centru Českého ráje vtisknout osobitý kolorit. Současné trhy tradičních řemesel, které připravuje Spolek přátel Muzea Českého ráje v Turnově, se zaměřují na záchranu a prezentaci kulturního dědictví, především na záchranu uměleckořemeslné tvorby. Projekt se obrací na nejširší veřejnost napříč věkovými, sociálními a národnostními skupinami obyvatelstva. Účinně oslovuje také turisty z jiných krajů Čech a zahraničí, kteří do Českého ráje přijíždějí. Staročeské řemeslnické trhy jsou pořádány jako obsahově hodnotné a přitom atraktivní setkání uměleckých řemeslníků s bohatým kulturním programem, v němž se prezentují hudební a divadelní soubory a výkonní umělci. Za téměř dvacet let trvání tato akce vybuodovala renomé nejen mezi

návštěvníky, ale především mezi řemeslníky, pro které je dnes prestižní záležitostí se této akce se zúčastnit. Organizátoři provádějí výběr 130 řemeslníků z více jak tisícovky výrobců, kteří se do Turnova hlásí. XIX. ročník Staročeských řemeslnických trhů proběhne v letošním roce v duchu připomenutí prestižních ocenění pozvaných účastníků trhů. Při přípravě letošního ročníku jsme se organizátoři rozhodli změnit částečně výběr řemeslníků s cílem představit návštěvníkům především řemeslníky, kteří jsou držiteli certifikátů Nositel tradice lidového řemesla, Mistr rukodělné výroby a certifikátu Regionální produkt z jednotlivých oblastí České republiky – Jizerských hor, Krkonoš, Vysočiny, Polabí, Šumavy, Máchova kraje, Beskyd. Představí se samozřejmě i řemeslníci „domácí“ z Českého ráje. Zároveň byli do Turnova pozváni i výrobci, kteří jsou členy sdružení, které dobrou rukodělnou výrobu zaštiťují – například Sdružení lidových řemeslníků Čech a Moravy. Tímto přístupem chtějí turnovští organizátoři místní řemeslnické trhy ještě více odlišit od jiných akcí, které dnes v České republice probíhají na řadě míst, a ne vždy dosahují dobré úrovně. Již v letošním roce by se tak Staročeské řemeslnické trhy v Turnově mohli stát zcela výjimečnou přehlídkou toho nejlepšího a specifického, co jednotlivé regiony naší země nabízejí.

Pro návštěvníky této významné akce bude bonusem návštěva stálých expozic a výstav Muzea Českého ráje v Turnově, které při příležitosti konání Staročeských řemeslnických trhů návštěvníkům nabízí na vstupenku na trhy volný vstup. Na své si ovšem přijdou i dobrého jídla a pití. Nedílnou součástí atraktivní podívané na práci mistrů uměleckého řemesla bude kulturní program.